

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 250
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 24 januari 2018

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (SWT) - Activering

Het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (het vroegere voltijds brugpensioen) is een stelsel waarbij werknemers van een zekere leeftijd die worden ontslagen, recht hebben op een vaste werkloosheidsuitkering en op een aanvullende vergoeding (bedrijfstoelage) verschuldigd door de vroegere werkgever.

In 2017 traden 13.889 personen toe tot het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage, het vroegere brugpensioen. Amper 499 van hen (3,5 procent) moeten zich beschikbaar stellen voor de arbeidsmarkt. De overige 13.390 zijn niet-werkzoekend. Onder hen zijn 4268 zestigplussers, die zich inderdaad niet meer beschikbaar moeten stellen voor de arbeidsmarkt. Maar er zijn ook 9122 niet-zestigplussers die normaal gezien wel nog op zoek moeten gaan naar een baan. Het brugpensioen blijft dus veel weg hebben van een vervroegd pensioen.

1. Hoeveel werklozen met bedrijfstoelage waren er in 2014 – 2015 – 2016 – 2017?
Graag de cijfers per jaar met opdeling naar gender en leeftijdscategorie.
2. In navolging van deelvraag 1: hoeveel van hen waren 'voltijds bruggepensioneerden met vrijstelling van inschrijving als werkzoekende' of 'voltijds bruggepensioneerden zonder vrijstelling van inschrijving als werkzoekende'?
Graag de cijfers per jaar met opdeling naar gender en leeftijdscategorie.
3. Welke evolutie kan de minister hierin herkennen en welke maatregelen neemt hij om werkzaamheidsverhogend te werken in Vlaanderen?
4. Hoeveel personen zijn er in 2014 – 2015 – 2016 – 2017 ingeschreven bij VDAB en zitten in een tewerkstellingscel en kregen achteraf het statuut van het stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage?
Graag de cijfers per jaar met opdeling naar gender en leeftijdscategorie.
5. Hoeveel van zij die ingeschreven waren in een tewerkstellingscel in 2014 – 2015 – 2016 – 2017 volgden outplacement?
Graag de cijfers per jaar met opdeling naar gender en leeftijdscategorie.
6. Hoeveel van zij die outplacement volgden, stroomden in 2014 – 2015 – 2016 – 2017 uit naar werk?
Graag de cijfers per jaar met opdeling naar gender en leeftijdscategorie.

7. Hoeveel van zij die ingeschreven waren in een tewerkstellingscel in 2014 – 2015 – 2016 – 2017 volgden een opleiding binnen VDAB?

Graag de cijfers per jaar met opdeling naar:

- a) gender;
- b) leeftijdscategorie;
- c) top 10 van opleidingen die gevolgd werden, per jaar opgedeeld.

8. Hoeveel van zij die een opleiding volgden, stroomden in 2014 – 2015 – 2016 – 2017 uit naar werk?

a) Graag de cijfers per jaar met opdeling naar gender, leeftijdscategorie.

b) Indien geen van hen uitstroomden naar werk, wat is de reden hiervan? Welke beleidsgevolgen/bijsturingen zullen hieraan gegeven worden?

9. Hoeveel vacatures worden er, in 2014 – 2015 – 2016 – 2017, aan voltijds bruggepensioneerden aangeboden?

Graag het overzicht per jaar met opdeling naar:

- a) gender;
- b) leeftijdscategorie;
- c) opgave of het over 'voltijds bruggepensioneerden met vrijstelling van inschrijving als werkzoekende' gaat of over 'voltijds bruggepensioneerden zonder vrijstelling van inschrijving als werkzoekende'.

10. Op welke manier activeert VDAB de doelgroep van zij die in het stelsel van werklozen met bedrijfstoelag terechtgekomen zijn?

11. Indien men na outplacement nog geen werk gevonden heeft, kan men in een bemiddelings- en begeleidingstraject bij VDAB stappen. Via de 50+-clubs van VDAB is er een maatgerichte aanpak.

Wat zijn de concrete resultaten van deze 50+-clubs in 2012 en 2013?

12. Hoe evalueert de minister al deze cijfers? Welke activerende maatregelen zal hij nemen om deze ontmoedigende cijfers bij te sturen?

ANTWOORD

op vraag nr. 250 van 24 januari 2018

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. Als Vlaamse Overheid hebben we slechts een beperkt zicht op het aantal werkzoekenden binnen het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag. Enkel werkzoekenden binnen dit stelsel die niet vrijgesteld zijn van inschrijving als werkzoekende, zijn bij VDAB gekend. Alle werkzoekenden binnen dit stelsel die wel vrijgesteld zijn, kent VDAB niet. De laatste groep is nog altijd veruit de grootste groep.

De RVA publiceert wel cijfers over het aantal werkzoekenden binnen dit stelsel.

Volgende tabel bevat het totaal aantal werkzoekenden binnen het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag (jaargemiddelden):

	2014	2015	2016	2017
Mannen	53.933	51.027	47.587	42.357
Vrouwen	21.841	21.357	20.309	18.514
Totaal	75.774	72.384	67.896	60.871

Het overzicht van de mannen binnen dit stelsel is een klassiek gegeven. De meeste sectoren met zware beroepen waarbinnen nog het vaakst gebruik gemaakt wordt van dit stelsel, zijn klassiek mannensectoren. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de bouwsector.

De publiek beschikbare RVA-gegevens werken enkel met slechts één leeftijdscategorie voor de 50-plussers en missen verder detail. Alle werkzoekenden binnen het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag in de periode 2014-2017 waren 50-plusser. Indien u meer details wenst over de exacte leeftijd van de personen binnen dit stelsel, zullen die bij mijn federale collega of bij RVA opgevraagd moeten worden.

2. Volgende tabel bevat het totaal aantal werkzoekenden binnen het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag zonder vrijstelling van inschrijving zal werkzoekende (jaargemiddelden):

	2014	2015	2016	2017
Mannen	1.932	2.268	2.466	2.795
Vrouwen	749	895	947	1.141
Totaal	2.681	3.163	3.413	3.936

Enkel voor deze werkzoekenden heeft VDAB een actief werkzoekendendossier. Enkel deze werkzoekenden komen dus terecht in de dienstverlening van VDAB.

Volgende tabel bevat het totaal aantal werkzoekenden binnen het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag met vrijstelling van inschrijving zal werkzoekende (jaargemiddelden):

	2014	2015	2016	2017
Mannen	52.001	48.759	45.121	39.562
Vrouwen	21.092	20.462	19.362	17.373
Totaal	73.093	69.221	64.483	56.935

Vergelijking tussen beide voorgaande tabellen bewijst dat de groep die niet bij VDAB gekend is, nog altijd 14 keer zo groot is dan de groep die wel gekend is bij VDAB.

3. Bovenstaande cijfers bewijzen dat de groep van werkzoekenden in het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag zeer klein is ten opzichte van het totaal aantal werkzoekenden binnen het stelsel.

Dat het aantal werkzoekenden binnen dit stelsel snel daalt, is een positieve zaak. Het betekent dat de nieuwe instroom in het stelsel veel lager ligt dan de groep die jaarlijkse verdwijnt omwille van het bereiken van de pensioenleeftijd.

Het blijft een vaststelling dat nog altijd meer dan 55.000 werkzoekenden, waarschijnlijk vaak met een profiel dat aansluit op onze technische knelpuntberoepen, niet meer beschikbaar is voor de arbeidsmarkt en die we ook niet meer kunnen aanspreken voor het invullen van onze vele vacatures.

4. Onderstaande tabel bevat het aantal personen in een tewerkstellingscel.

	2014	2015	2016	2017*
Totaal	4720	8038	4451	3332
Jonger dan 45	2314	2811	2009	1204
Ouder dan 45	2406	5227	2442	2128
Mannen	3169	5944	2814	1921
Vrouwen	1551	2094	1637	1411

* 2017 t.e.m. september

Onderstaande tabel bevat het aantal personen in een tewerkstellingscel die na de tewerkstellingscel het statuut kregen van werkzoekende binnen het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag.

	2014	2015	2016	2017*
Totaal	376	1189	308	183
50-54	50	543	0	0
55-59	287	609	256	170
60+	39	37	52	13
Mannen	234	980	206	92
Vrouwen	142	209	102	91

* 2017 t.e.m. september

Het aantal personen in de tewerkstellingscellen schommelt fel door de jaarlijkse verschillen in het aantal en de omvang van de collectieve ontslagen per jaar.

5. Onderstaande tabel geeft het aantal personen in een tewerkstellingscel weer die outplacement volgden:

	2014	2015	2016	2017*
Totaal	3721	7131	3708	2420
Jonger dan 45	1730	2384	1584	808
Ouder dan 45	1991	4747	2124	1612
Mannen	2434	5208	2283	1392

Vrouwen	1287	1923	1425	1028
----------------	------	------	------	------

* 2017 t.e.m. september

6. Omdat het aantal personen binnen de tewerkstellingscellen en outplacement jaarlijkse sterk schommelt, moet men ook de cijfers van het aantal naar werk uitgestroomde werkzoekenden met de nodige voorzichtigheid benaderd worden. Daarom geven we in het antwoord op deze vraag niet alleen het aantal uitgestroomde werkzoekenden maar ook de uitstroompercentage op de totale populatie.

Afhankelijk van de sector waarbinnen de ontslagen vallen of het profiel van de getroffen werknemers, schommelt ook de uitstroom naar werk van deze personen jaar na jaar sterk.

Onderstaande tabel bevat de uitstroom naar werk 3 maand na einde outplacement binnen een tewerkstellingscel voor de mannen:

	2014	2015	2016	2017*
Uitstroom 45-	924	952	689	140
Uitstroom 45+	796	1400	691	82
Uitstroom 45-	64,7%	52,7%	67,3%	60,6%
Uitstroom 45+	50,3%	35,3%	50%	40,2%

* 2017 t.e.m. september

Onderstaande tabel bevat de uitstroom naar werk 3 maand na einde outplacement binnen een tewerkstellingscel voor de vrouwen:

	2014	2015	2016	2017*
Uitstroom 45-	453	453	410	68
Uitstroom 45+	307	480	355	38
Uitstroom 45-	62,1%	52,3%	66%	59,6%
Uitstroom 45+	43,4%	41,8%	51%	41,3%

* 2017 t.e.m. september

7. Opleiding binnen TWC

Onderstaande tabel bevat het aantal personen in een tewerkstellingscel dat deelnam aan een opleiding naar geslacht.

	2014	2015	2016	2017*
Mannen	129	245	85	47
Vrouwen	89	158	79	30

* 2017 t.e.m. september

Onderstaande tabel bevat het aantal personen in een tewerkstellingscel dat deelnam aan een opleiding naar geslacht.

	2014	2015	2016	2017*
Jonger dan 45	137	202	92	37
Ouder dan 45	81	201	72	40

* 2017 t.e.m. september

Onderstaande tabel bevat het de top 10 van de meest gevolgde opleiding binnen het kader van een tewerkstellingscel.

	2014	2015	2016	2017
1.	Oriëntatie- en	Verzorgende	Verzorgende	Assistent werfleider

	assessmentmodule bediende (HAVO)			
2.	Verzorgende	Oriëntatie- en assessmentmodule bediende (HAVO)	Voltijds traject zorgkundige in een CVO	Voltijds traject zorgkundige in een CVO
3	Voltijds traject zorgkundige in een CVO	Oriëntatiemodule social profit	Oriëntatie- en assessmentmodule bediende (HAVO)	Oriënterende opleiding ICT ontwikkeling
4.	Commercieel medewerker	Hoger beroepsonderwijs verpleegkunde - 1ste jaar	Medewerker personeelszaken	Verzorgende
5.	Hoger beroepsonderwijs verpleegkunde - 1ste jaar	Magazijnmedewerker/ goederenbehandelaar intern transport	Hoger Beroepsonderwijs orthopedagogie - 1ste jaar (Graduaat)	Logistiek coördinator
6.	Techniekbader	Vooropleiding verpleegkunde	Medewerker boekhouden	ADR categorie I & II (colli en tanks)
7.	Industrieel tekenaar	Theorieopleiding autobusbestuurder	Basisvaardigheden ICT	Basistechnieken mechanica
8.	Hoger Beroepsonderwijs orthopedagogie - 1ste jaar (Graduaat)	Basiselektriciteit	Industrieel tekenaar	Schoonmaken bij mensen thuis
9.	Basistechnieken mechanica	Heftruckbestuurder zonder of met beperkte ervaring	Uitvoerder BIM-modelleur	Schilder / Decorateur
10.	Heftruckbestuurder / Logistiek goederenbehandelaar	Nederlands voor anderstaligen voor technische beroepen	Basisveiligheid bouw	Initiatietechnieken bouw

8. a) Onderstaande tabel bevat de uitstroom naar werk van het aantal personen in een tewerkstellingscel dat deelnam aan een opleiding voor de mannen.

	2014	2015	2016	2017*
Uitstroom 45-	41	36	25	3
Uitstroom 45+	16	57	21	3
Uitstroom 45-	50,6%	35%	56,8%	50%
Uitstroom 45+	34%	41%	61,8%	60%

* 2017 t.e.m. september

Onderstaande tabel bevat de uitstroom naar werk van het aantal personen in een tewerkstellingscel dat deelnam aan een opleiding voor de vrouwen.

	2014	2015	2016	2017*
Uitstroom 45-	19	24	9	0
Uitstroom 45+	13	11	14	0
Uitstroom 45-	37,3%	25,5%	26,5%	-
Uitstroom 45+	40,6%	17,7%	45,2%	-

* 2017 t.e.m. september

- b) In voorgaande tabellen gaat het om zeer kleine aantallen werkzoekenden waardoor uit deze cijfers weinig conclusies getrokken kunnen worden. Voor 2017 zijn er nog maar zeer weinig werkzoekenden binnen deze groep waarvoor al een

uitstroompercentage berekend kan worden. Bij de vrouwen zijn er zelfs helemaal geen.

- 9-10. Sinds de nieuwe werkloosheidsreglementering van 2015 hanteert VDAB voor werkzoekende 55+'ers een specifieke aanpak naargelang het type van beschikbaarheid. Hierbij wordt er geen aparte aanpak gehanteerd voor werkzoekenden in het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage. Deze laatste behoren volgens de werkloosheidsreglementering tot de groep van aangepast beschikbare werkzoekenden.

VDAB bepaalt voor alle 55+'ers zo snel mogelijk na de start van de werkloosheid welke dienstverlening er nodig is. De doelstelling is om door een gedegen inschatting de werkzoekenden zo snel mogelijk na instroom in de werkloosheid de juiste mate van begeleiding aan te bieden.

Deze inschatting gebeurt aan de hand van een gesprek. Voor dit gesprek heeft hij op moment van inschrijving al het digitaal startpakket doorgestuurd gekregen met de nodige informatie over de arbeidsmarkt en solliciteren, afgestemd op de leeftijd en de geldende werkloosheidsreglementering.

De werkzoekende 55-plusser heeft, ongeacht het type van beschikbaarheid, toegang tot de volledige dienstverlening van VDAB. Daarnaast is er een specifiek aanbod op maat voor 55-plusser indien aangewezen. Het specifieke aanbod op maat bestaat uit collectieve modules rond sollicitatie, oriëntatie en jobhunting, deelname aan events of digitale vorming op maat.

Een werkzoekende in het statuut van aangepaste beschikbaarheid kan niet verplicht worden tot het zelfstandig zoeken van vacatures. Dit betekent dat VDAB vacatures moet aanbieden indien de werkzoekende zich beroept op deze regelgeving.

Het aantal sollicitatie-opdrachten dat deze werkzoekenden aangeboden krijgt wordt bepaald door de bemiddelaar. Er wordt hierbij rekening gehouden met het aantal vacatures waarvoor iemand in aanmerking komt, de motivatie die een werkzoekende heeft (een werkzoekende die uit zichzelf veel sollicitaties kan voorleggen, heeft minder nood aan sollicitatie-opdrachten) en de fase in bemiddeling waarin de werkzoekende zit. Een werkzoekende waarvoor er eerst nood is aan competentieversterking of oriëntering, zal nog niet onmiddellijk sollicitatieopdrachten krijgen.

Daarnaast wordt niet elke sollicitatie van de werkzoekende geregistreerd. Het aantal inspanningen van VDAB om de link tussen werkzoekende en werkgever te leggen ligt dus veel hoger. Veel van de vacatures bij werkgevers zijn 'verborgen'. Dit betekent dat ze niet gekend zijn en dus pas boven komen bij spontane sollicitaties. Ook deze sollicitatie-inspanningen kan VDAB vandaag niet registreren. VDAB wijst er ook op dat de inspanningen die de werkzoekenden zelf doet (bv. via lokale kranten, zijn netwerk,..) een belangrijke rol spelen en niet geregistreerd worden.

VDAB beschikt niet over de data om een onderscheid te maken tussen de werkzoekenden binnen het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage met en zonder vrijstelling als inschrijving als werkzoekende.

VDAB heeft pas vanaf 2016 cijfers voor 'mail op maat'. Het is dus niet mogelijk een vergelijking te maken voor de periode 2014-2015.

In het totaal waren in 2016 (3 243) en 2017 (4597) 7 840 personen ingeschreven in het statuut van werkloze met bedrijfstoelage. Zij kregen in het totaal 460 043 vacatures toegestuurd. Dit betekent dat in 2016 640 werkzoekende een aanbod kregen (of 19.7%), in 2017 846 werkzoekenden (of 18.4%).

	leeftijd	geslacht	2016	2017	Eindtotaal
--	-----------------	-----------------	-------------	-------------	-------------------

aantal swt ingeschreven in VDAB in 2016 en 2017	50 tot en met 54 jaar	M	313	121	434
		V	45	24	69
	Totaal 50 tot en met 54 jaar		358	145	503
	55 tot en met 59 jaar	M	1.622	2.163	3.785
		V	651	813	1.464
	Totaal 55 tot en met 59 jaar		2.273	2.976	5.249
	60 tot en met 64 jaar	M	390	800	1.190
		V	198	544	742
	Totaal 60 tot en met 64 jaar		588	1.344	1.932
aantal vacatures die aangeboden zijn aan de mensen in SWT die ingeschreven waren in 2016 en 2017	50 tot en met 54 jaar	M	78.777	24.451	103.228
		V	9.343	398	9.741
	Totaal 50 tot en met 54 jaar		88.120	24.849	112.969
	55 tot en met 59 jaar	M	91.831	188.077	279.908
		V	22.676	39.461	62.137
	Totaal 55 tot en met 59 jaar		114.507	227.538	342.045
	60 tot en met 64 jaar	M	81	1.013	1.094
		V	461	3.397	3.858
	Totaal 60 tot en met 64 jaar		542	4.410	4.952
aantal SWT'ers die vacatures aangeboden hebben gekregen	50 tot en met 54 jaar	M	252	106	358
		V	30	15	45
	Totaal 50 tot en met 54 jaar		282	121	403
	55 tot en met 59 jaar	M	242	425	667
		V	70	127	197
	Totaal 55 tot en met 59 jaar		312	552	864
	60 tot en met 64 jaar	M	32	77	109
		V	11	78	89
	Totaal 60 tot en met 64 jaar		43	155	198

11. VDAB wijst erop dat in 2012 en 2013 er een aangepaste werking voor de 50+'ers in voege was en dat vergelijking met de huidige werking 2016-2017-2018 niet mogelijk is.

Ingestroomde werkzoekenden 2012, gemeten 1 jaar na instroom.

Waarden	50-55-jaar	56-59-jaar	60 en + jaar	spontaan	Totaal
Ingestroomd	7289	2021	1536	0	10846
totaal 50+ club waarvan:	1458	299	88	1129	2974
- info en oriëntatie	1399	285	85	1051	2820
- sollicitatietraining	555	92	37	408	1092
- sollicitatieruimte	415	75	26	303	819

Ingestroomde werkzoekenden 2013, gemeten 1 jaar na instroom

Waarden	50-55-jaar	56-59-jaar	60 en + jaar	spontaan	Totaal
Ingestroomd	8567	2252	2469	0	13288
totaal 50+ club waarvan:	1343	479	153	924	2899
- info en oriëntatie	1305	468	140	895	2808
- sollicitatietraining	454	146	47	273	920
- sollicitatieruimte	332	115	39	179	665

12. In functie van de uitdagingen van de arbeidsmarkt en het verhogen van de uitstroomkansen voor 55+'ers het nodig is het nodig om verder alle kanalen en instrumenten open te stellen voor 55+'ers die VDAB vandaag heeft. Daarnaast blijft het inzetten op netwerking en verdere ondersteuning belangrijk. VDAB bouwt de netwerkevents voor 55+'ers verder uit en bekijkt verder hoe online sollicitatie-coaching ook voor 55+'ers een meerwaarde kan betekenen